

۹. هیچ وقت در جریان گفتار کودک صحبت او را قطع نکنید بلکه منتظر باشید تا گفتارش را خودش به پایان برساند حتی اگر همراه با ناروانی باشد. زمانی که ناروانی به وجود می آید هیچ واکنش یا حرکتی از خود نشان ندهید که به کودک این آگاهی را بدهد که گفتارش اشکال دارد. حتی نوع و حالت نگاه شما بایستی در حالت روان بودن گفتار ویا ناروانی آن یکسان باشد.

۱۰. وقت‌های خاصی را در روز به کودک اختصاص بدهید، بدون آنکه به کار دیگری مشغول باشید. در طول این مدت به کودک اجازه دهید هر کاری دوست دارد انتخاب کند، بگذارد تا او در فعالیت‌ها شما را راهنمایی کند و خودش تصمیم بگیرد که صحبت بکند یا نکند.

۱۱. کودک را به گوش دادن و خواندن شعر و قصه‌های آهنگین تشویق کنید.

۱۲. به کودک فشار نیورید که در موقعیتی خاص (مثلاً در میان جمع) صحبت کند.

۱۳. کودک را در موقعیت‌های اضطراب آور قرار ندهید. مثلاً در تاریکی، نمایش فیلم‌های ترسناک و همراه با خشونت و...

۱۴. در خانه و محیط زندگی، محیط آرام و ساکتی برای کودک فراهم کنید.

در صورتی که کودک شما از حرف زدن اجتناب کند یا دچار قفل و گیر شود و یا به مشکل ناروانی اش حساس گردد، حتماً بایستی به طور منظم تحت نظر گفتار درمانگر قرار گیرد.

منابع

۱. رضانژاد، م. نقش مشاوره در گفتار درمانی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، تهران، ۱۳۷۷
۲. شفیعی، ب. مهرعلیان، ز. لکنت و ناروانی طبیعی در گفتار کودکان، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ۱۳۸۲
۳. عظیمی راد، ن. پیشگیری و درمان لکنت زبان، انتشارات امیرکبیر، تهران، ۱۳۷۷
۴. [HTTP://WWW.STUTTERINGHELP.ORG](http://www.stutteringhelp.org)

مرکز تحقیقات رشد و نمو کودکان
Child Growth and Development Research Center
Isfahan University of Medical Sciences

مشاوره برای والدین کودکان دارای ناروانی طبیعی

مرکز جامع تکامل کودکان
خیابان زینبیه - تلفن: ۳۵۵۱۴۴۶۶

تهیه کننده: عاطفه مؤذنی
آسیب شناس گفتار و زبان

مقدمه

اگر کودک شما مشکل گفتاری داشته و تمایل به مکث، تکرار هجاها، کلمات یا عبارات خاصی دارد، ممکن است دچار ناروانی گفتار شده باشد. کودک احتمالاً در حال گذراندن یک دوره ناروانی طبیعی است که بیشتر بچه‌ها در زمان یادگیری زبان آن را تجربه می‌کنند. ناروانی طبیعی گفتار معمولاً در سنین ۲ تا ۵ سالگی در کودکان دیده می‌شود. معمولاً ۸۰ درصد کودکانی که دچار ناروانی طبیعی هستند بهبودی خودبه‌خودی پیدا می‌کنند و بقیه آنها دچار لکنت می‌شوند. بنابراین برای اینکه بهبودی به بالاترین میزان برسد برنامه مشاوره و درمان را برای کودکان دارای ناروانی طبیعی اجرا می‌کنند.

کودکان دارای ناروانی طبیعی

۱. اصولاً کودکان در این سن از مشکل خود مطلع نیستند.
۲. هیچ‌گونه ترس، تقلا، اجتناب، حرکت ناگهانی و انقباض عضلات ندارند.
۳. کودکان با ناروانی طبیعی، گاه‌گاه صداها یا کلمات را، یک یا دوبار (بعضی مواقع سه بار) تکرار می‌کنند، «مث مث مثل این» یا «مثل مثل این».
- همچنین ممکن است ناروانی شامل مکث‌ها و استفاده از صداهایی مثل آ، ا، م، باشد.

۴. این وضعیت معمولاً زمانی اتفاق می‌افتد که کودک، خسته یا هیجان زده یا ناراحت است.
۵. اگر ناروانی برای چند هفته مشاهده نشد، و بعد مجدداً بازگشت، فقط ممکن است که کودک در حال رفتن به مرحله دیگری از زبان آموزی باشد.

۱۴ نکته در مورد ارتباط با کودک دارای ناروانی طبیعی

۱. نسبت به ناروانی طبیعی کودک حساسیت زیاد نشان ندهید.
۲. گفتن مطالبی از قبیل «چرا اینطوری حرف می‌زنی؟»، خوب اول فکر کن بعد حرف بزن، زود حرفهایت را بزن، من کار دارم و...»، کودک را نگران ساخته و مشکل گفتاری او را تشدید می‌کند.
۳. با تمام حواس به کودک گوش کنید، وقتی که کودک صحبت می‌کند به اطراف نگاه نکنید، بلکه سعی کنید به چشم‌ها و صورت او نگاه کنید.
۴. کودک را مسخره نکنید، گفتارش را تقلید نکنید و او را با القابی مثل لکنتی، لال و... صدا نکنید.

۵. الگوی مناسب گفتاری برای او باشید. یعنی سعی کنید به صورت آرام و شمرده با کودک صحبت کنید و سایر اعضای خانواده را نیز به این نحو صحبت کردن با کودک تشویق کنید. البته نه آنقدر آرام که غیرطبیعی به نظر برسد، فقط بدون عجله و با مکث‌های کمی بیشتر.

به یاد داشته باشید که الگوی گفتاری آرام و راحت شما مؤثرتر از این است که به کودک بگویید آرام و شمرده صحبت کند.

۶. وقتی که کودک از شما سوالی می‌کند سعی کنید قبل از جواب دادن یک ثانیه یا بیشتر مکث کنید. این کار شما را کمک می‌کند که با عجله کمتر و آرام‌تر صحبت کنید.

۷. اگر کودک افکار خود را آزادانه بیان کند بهتر از این است که به سولات بزرگترها جواب دهد. به جای پرسش کردن، در مورد آنچه کودک گفته است توضیح دهید و در نتیجه کودک می‌فهمد که شما به او گوش می‌دهید.

۸. سعی کنید در هنگام افزایش ناروانی، مضطرب و نگران نشوید. صبر شما و برخورد پذیرای شما تا حد زیادی به او کمک می‌کند.